

Temadag hos FVST

Salmonella Dublin – kvægbesætninger med særlig risiko

Kvægfagdyrlæge Betina Bækdal Tvistholm, SEGES Husdyrinnovation

Vejen den 6. Juni 2018

De næste 2 timer

13.00-13.45: Cases – eksempler på gode og dårlige handlingsplaner (Betina Tvistholm, SEGES)

- Gennemgang af de typiske udfordringer i besætningstyper, der typisk vil falde under kriteriet for denne kontrol og hvad, der kan løfte dem ud af det.
- Gennemgang af gode og mindre gode handlingsplaner for besætningstyper, der typisk vil falde under denne kontrol

13.45-14.00: Pause, kage

14.00-14.45 Gruppearbejde (deltagere)

- Gennemgang og vurdering af udleverede handlingsplan-cases
- Gennemgang af sanktionering

14.45-15.15: Diskussion af cases i plenum

- Baggrund for besætningsbesøg
- Mennesker og forandringer – opfordring af styregruppen
- Hvordan forbereder jeg et besøg?
- Positive kalve – hvordan angriber jeg dette?
- Eksempler på handlingsplaner
- Efter kaffepausen – udlevering af anonymiserede handlingsplaner til vurdering
- Gennemgang af cases i plenum

Baggrund

- Møde landmanden på staldgangen, sparring og nye øjne på saneringsprocessen
- Besøgt omkring 120 mælkeleverende kvægbesætninger i Niveau 2 eller 3 – start 2016
- Forskelligt informationsniveau hos både dyrlæger og landmænd

Den første antagelse vi laver

Vi tror, at mennesker tænker rationelt

- Vi antager ofte, at folk ændrer adfærd, hvis de har nok kendskab/viden
- Vi antager ofte, at folk ændrer adfærd, hvis de har en intention om det

FORKERT

Hvorfor er det svært at skabe forandringer?

- Vi vil gøre alt for at undgå forandringer – det er helt normalt
- Vi vil til enhver tid vælge det kendte frem for det ukendte, fordi det kendte er så trygt og en vane/rutine
- Vi handler meget på vores følelser, det er følelserne, der bestemmer
- Hvis vores følelser ikke ”tænder” på det, så gør vi det ikke, selvom vi rationelt ved, vi burde
- Vi lader mennesker omkring os påvirke os
- Vi vælger altid den nemme udvej, selvom den anden vil give bedre resultater

Lyst til forandring

- Vi tror, at de fleste mennesker ønsker, at have indflydelse på forandringen
- Vi tror de ønsker at være med til at planlægge forandringen

**Virkeligheden er, at det gør de
færreste**

Fordelingen af danskere i forhold til forandringer

Hverdagsmennesket (50 %)

- Hvor deres største håb er, at dagen i morgen stort set skal ligne dagen i går eller i dag.

De ængstelige (15 %)

- Hvor deres håb er det samme som hverdagsmennesket, men de er mere ængstelige. Tør man håbe på, at dagen i morgen vil ligne dagen i går?

Og hvis dagen er gået godt, øger det sandsynligheden for, at i morgen går ad h... til.

Fordelingen af danskere i forhold til forandringer

De rædselsslagne (15 %)

- Som fokuserer på katastrofer, ulykker, og ulyksaligheder af enhver art. De opsøger ikke katastroferne eller ulykkerne, men bekræftes i deres grundlæggende holdning.

De foretagsomme (20%)

- Som tror på dagen i morgen, og som ser muligheder frem for trusler.

Forstå hvad du er op imod

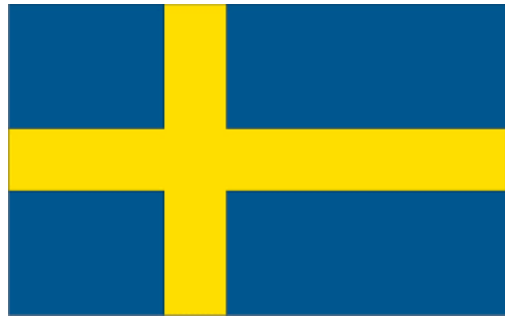
Forsøg: Du har 100 kr. hvad skal du have for at sætte dem på spil i plat eller kroner?

Resultat: Deltagerne krævede i gennemsnit det dobbelte, altså ca. 200 kr. for at spille med.

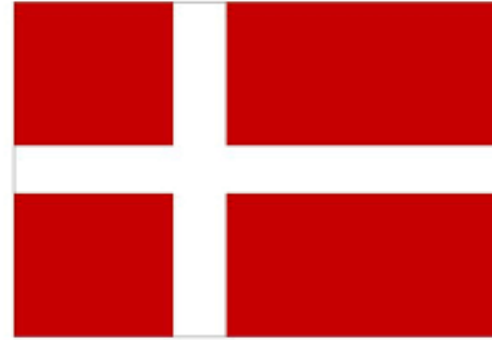
Hvorfor

- Det betyder blot, at vi mennesker finder større motivation i, at arbejde for at bevare vores hverdag, end vi vil arbejde for en potentiel gevinst i fremtiden.
- Vi vil have udsigt til noget, der er mindst dobbelt så godt, som det vi har, før vi er villige til at sætte hverdagen over styr!
- De nye tiltag, skal altså ikke være bedre end dem, landmændene har lige nu. De skal være dobbelt så god, før landmændene og medarbejdere vil hører mere
- Alternativet skal være mindst dobbelt så godt.
- **Vi forandrer os ikke, fordi vi sætter mere pris på, hvad vi har, end hvad vi muligvis kan få**

Forandring er besværligt, og kræver mange beslutninger

Organdonation 89,9 %

Organdonation 20 %

Hvorfor forskellen?

Fordi...

- Alle handlinger er pr. definition forbundet med energi og besvær.
- I donortilfældet skal du forholde dig til, at du på et tidspunkt skal dø, og at nogen skal skære i din krop – og i hvilke dele af din krop? Du skal finde ud af, om du kan gøre det på nettet, og hvor pokker er nu dit NemID?!
- Dette er basal menneskelig adfærd:
  - Vi er irrationelt stærkt tiltrukket af hverdagen. Socialpsykologer kalder 'the status quo bias' – tendensen, vi lade tingene stå til, at lade være med aktivt at træffe et valg.
- Forklaringen er, at det er ganske enkelt for besværligt, det tager tid og forbruger vores energi, hvis vi skal tage stilling og lave det om.

Vi forandrer os ikke, fordi beslutninger kræver energi

Hvad betyder det at have valg?

- I et forsøg fik deltagerne valget mellem tyve kr. og en god kuglepen.
- 75 % valgte den gode kuglepen, 25 % valgte de tyve kr.
- Nu gentog man forsøget med andre deltagere, og her var en ekstra valgmulighed kastet ned i puljen
  - Nu kunne deltagerne vælge imellem
  - Tyve kr. eller en god kuglepen eller to mindre gode kuglepenne.

I denne form valgte under 50 % nu en eller anden form for kuglepen, og over halvdelen valgte de tyve kr.

- Introduktionen af en ekstra mulighed for at vælge kuglepennen betød altså, at færre valgte dem.

HVORFOR

Når vi får flere typer af kuglepenne, bliver det langt sværere at vælge dem, for nu er valget af en kuglepen forbundet med fravalget af en anden type kuglepen.

Nu er det komplekst

Nu mister jeg noget, ved at vælge kuglepennen.

Vi forandrer os ikke, fordi vi har for mange valg, og vi bryder os ikke om, at vi mister en masse ting, når vi beslutter os.

Opsamling

- **Vi forandrer os ikke, fordi vi sætter mere pris på, hvad vi har, end hvad vi muligvis kan få**
- **Vi forandrer os ikke, fordi beslutninger kræver energi**
- **Vi forandrer os ikke, fordi vi har for mange valg, og vi bryder os ikke om, at vi mister en masse ting, når vi beslutter os.**
- **SÅ....**
- Det handler ikke om argumenter og analyser.
- Det handler ikke om, hvorvidt det er klogest og smartest at forandre sig.
- **Det handler om: mennesker, følelser og psykologiske faktorer**

THE CUSTOMER JOURNEY

"I've learned that
people will forget what
you **said**, they will
forget what you **did**,
but people will **never**
forget how you made
them **feel**..."

(Maya Angelou, writer)

Når man har med mennesker at gøre så husk, du ikke beskæftiger dig med væsen af logik, men med væsener af følelser, væsener spækket med fordomme, og motiveret af stolthed og forfængelighed "

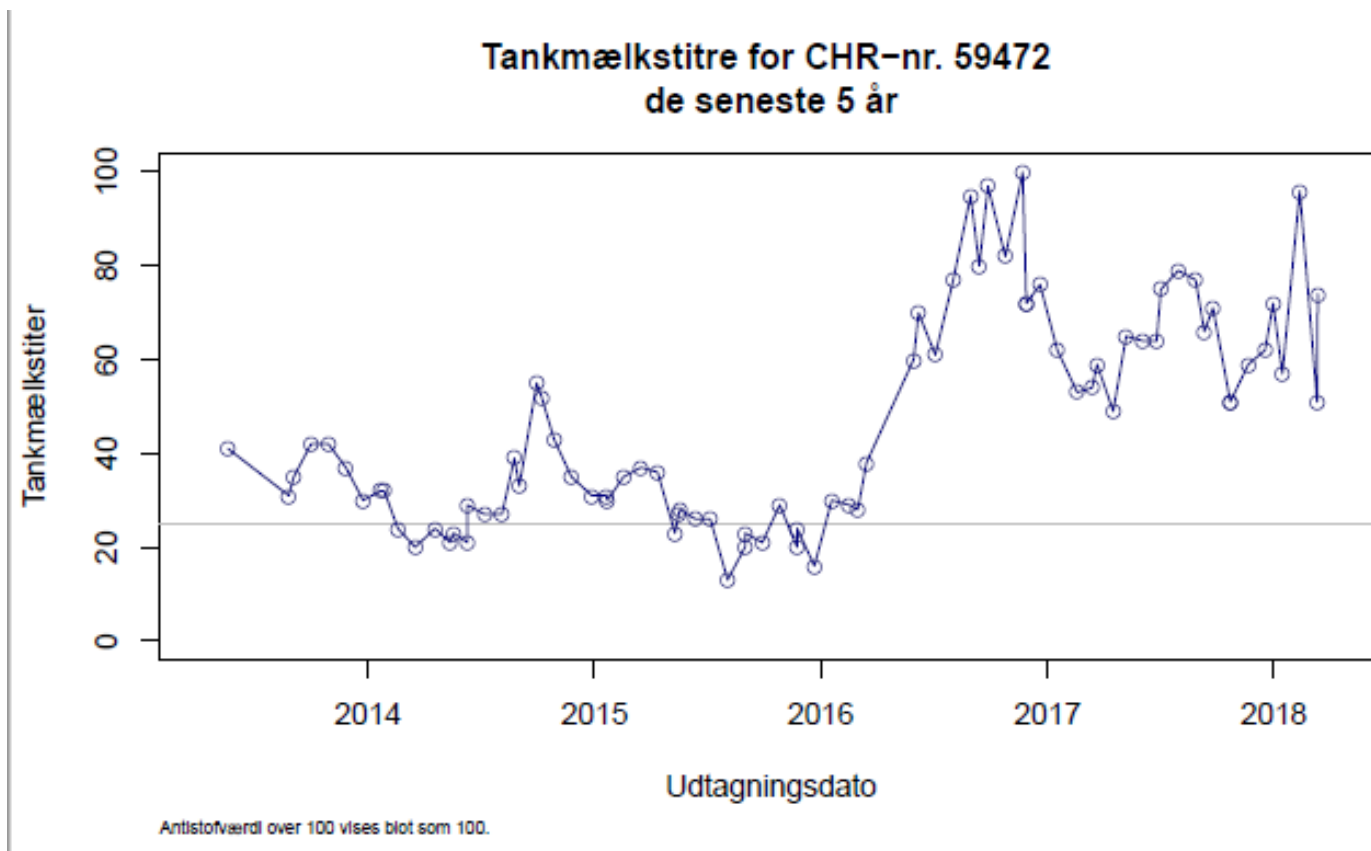
Dale Carnegie

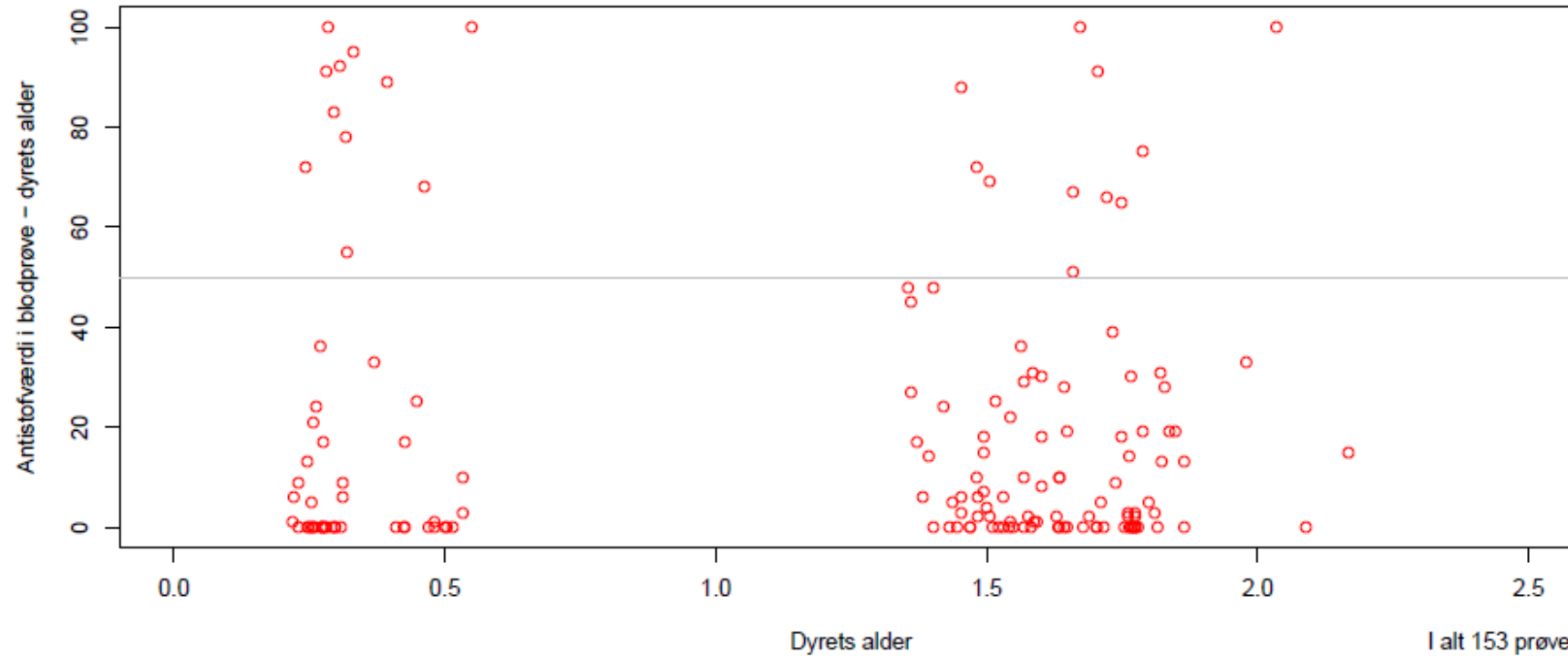
Forberedelser før et besøg

- Handlingsplan – under 1/3 sender ind
- Risikovurderingsværktøj – forsøgt i en periode
- Data fra Dyreregistering
  - Historik på tankmælkstiter
  - Blodprøver – kalve, ungdyr samt værdier
- Data fra statistikker
  - Samling af prøver på anden grafisk måde for at skabe overblik

Egne data - eksempel

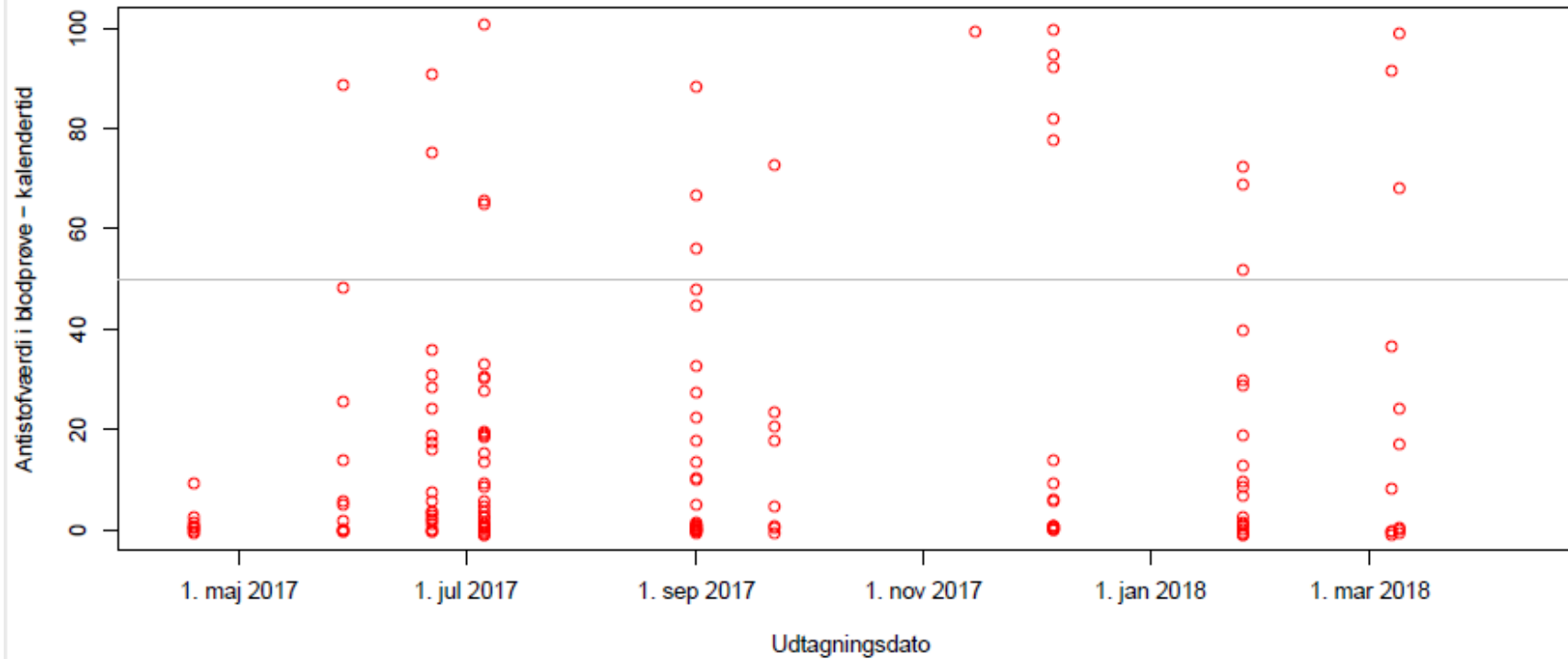
Antistofværdi i blodprøve – dyrets alder
1: 14-04-2017 til 13-04-2018

Antistofværdi over 100 vises blot som 100.

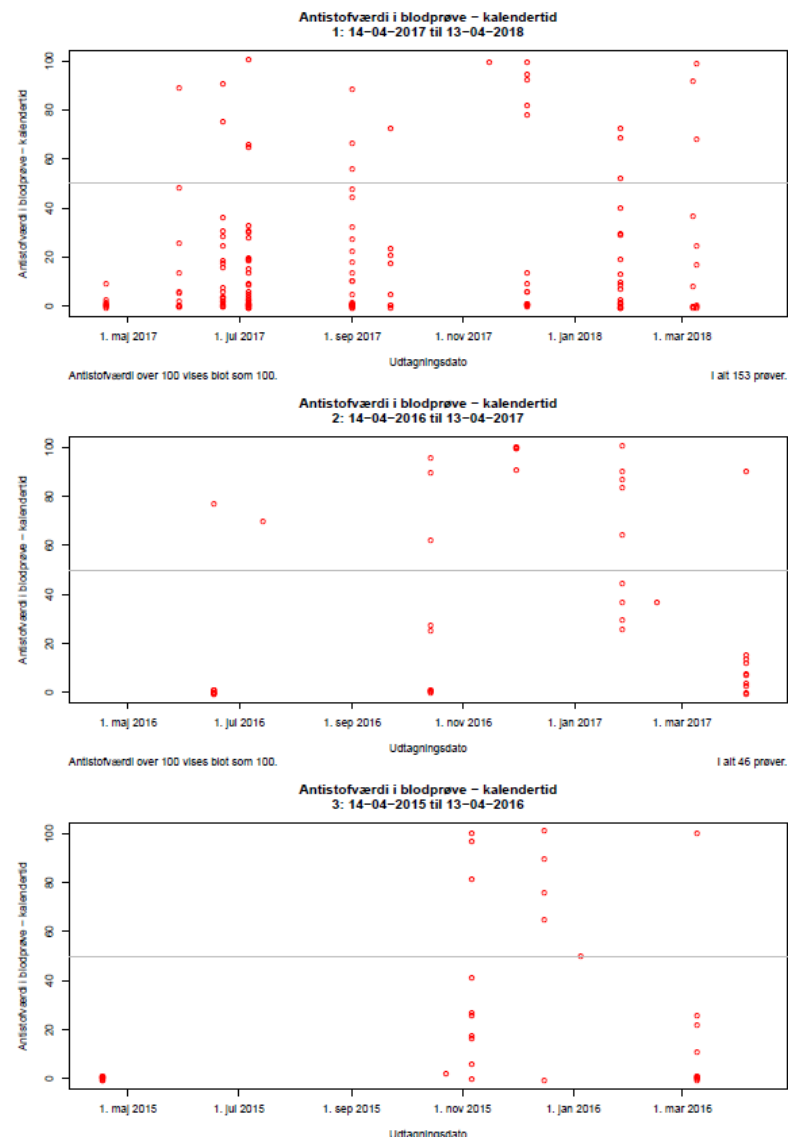
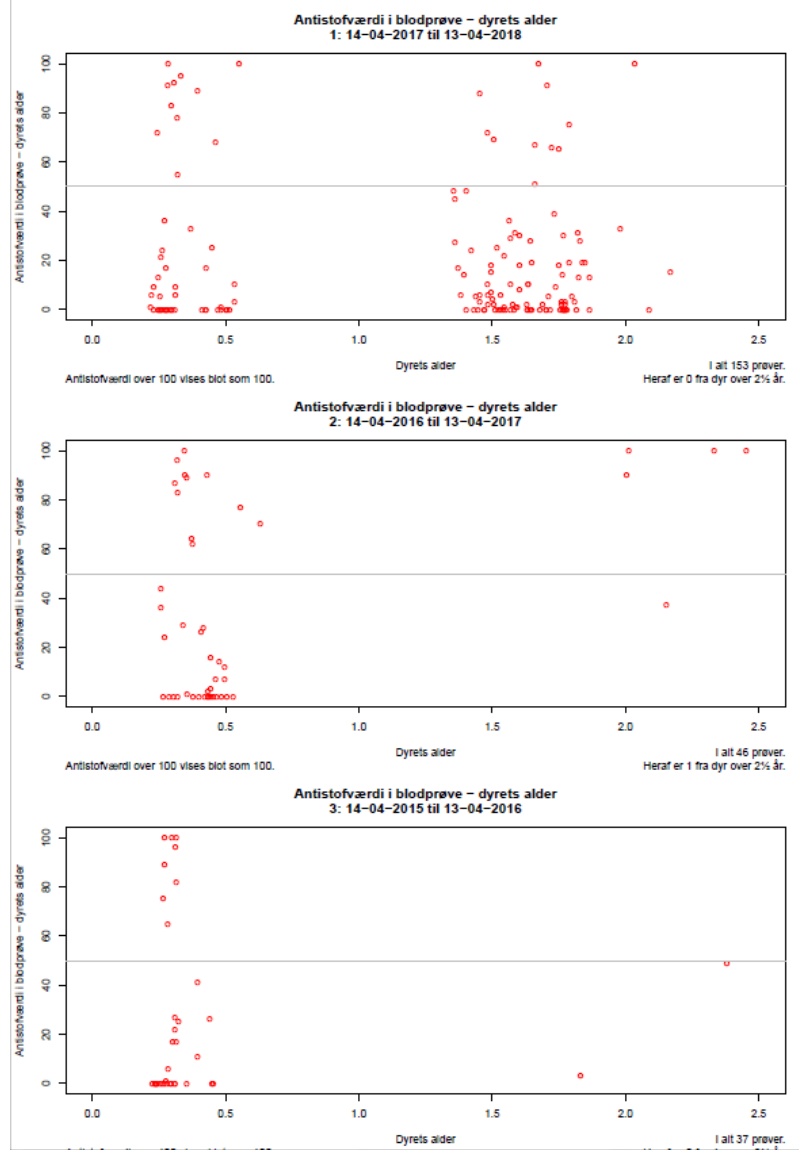
I alt 153 prøver.
Heraf er 0 fra dyr over 2½ år.

Antistofværdi i blodprøve – kalendertid 1: 14-04-2017 til 13-04-2018

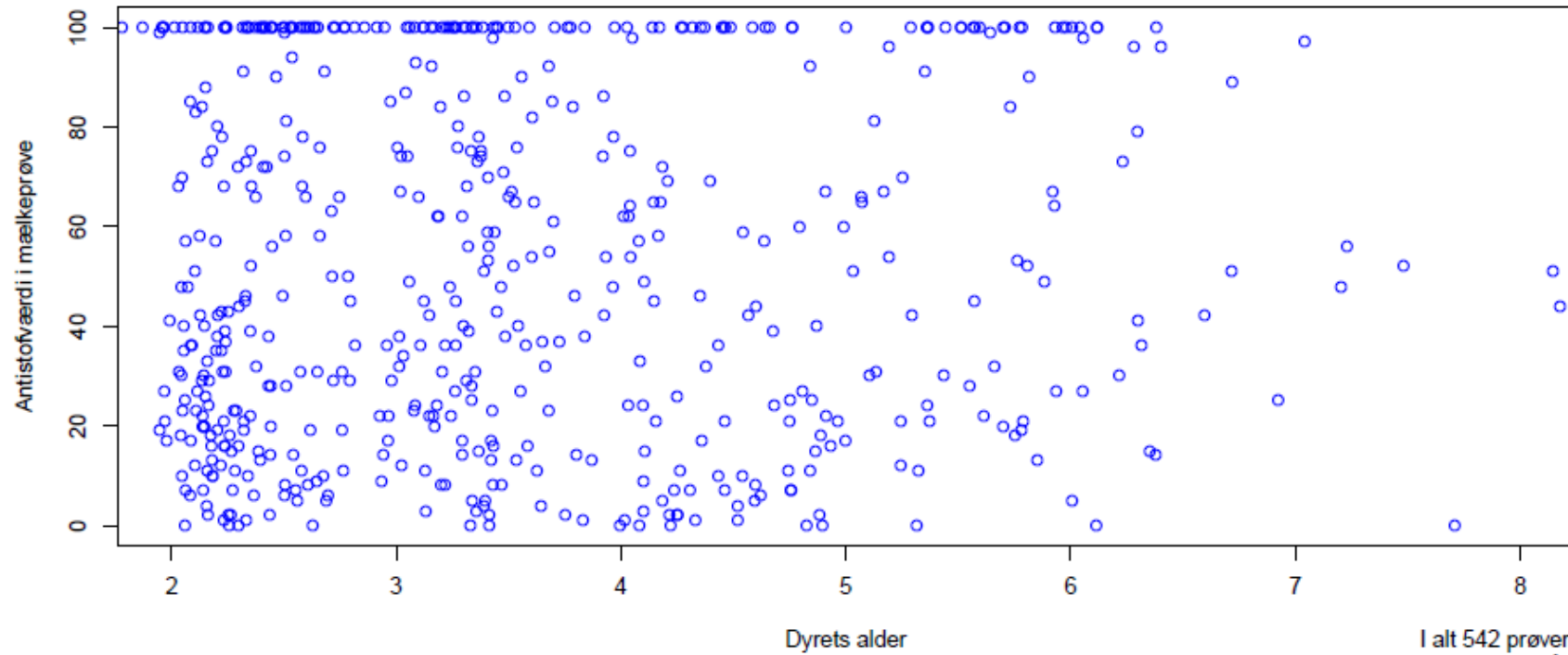

Antistofværdi over 100 vises blot som 100.

I alt 153 prøver.

Antistofværdi i mælkeprøve 1: 01-03-2017 til 28-02-2018

Antistofværdi over 100 vises blot som 100.

I alt 542 prøver.
Heraf er 2 fra dyr over 8 år.

Positive kalve – hvordan angriber jeg dette?

- Staldgennemgang – følger kalvens vej
- Kælvningsboks – procedure, hygiejne, ser på køerne(renlighed)
- Varighed kalven befinder sig i kælvningsområdet – procedure, aftaler, transport ud af boks, transport hen til kalveboks/hytte, beskidte kalve – spørger ind til en masse
- Opstaldning af spædkalvene – procedure for rengøring, bokse/hytter konstruktion, smitteveje, varighed, andet transport i området
- Fodring af kalve – råmælk samt håndtering, mælkefodring, hygiejne, kimtalsmåling?
- Flytning af kalve videre til fællesopstaldning
- Fællesopstaldning – belægningsgrad, hygiejne

Kalvetransport

Rengøring – hvordan samt korrekt kemi

Rengøring - procedure

Flere spørgsmål?

